N°. 3860. 1860.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit Blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

MAANDAG 16 JANUARIJ.

Advertentiën van Zes regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 14 Januarij.

Het geld, dat stom is,
Maakt regt dat krom is.

Ziedaar het orderwoord van den dag. Wij leven in eene beschaafde eeuw, wij zijn in hooge mate verlicht, wij hebben zelfs *de* eeuw der verlichting en der beschaving bereikt! Genomen, dat wij het toegeven; wat zal het baten? Besmeer of bepleister een moor met wit zoo veel ge wilt, een moor blijft altijd een moor; en onze eeuw, hoe hoog ook geroemd, verbergt onder den geleenden tooi niet de valschheid van haren aard. Voorheen, zoo smaalt men, heerschten duisternis en brutaal geweld. Het zij zoo; maar wat heerscht er thans? List en bedrog, en hetzelfde brutaal geweld achter het masker der huichelarij. Wat hebben wij daarbij gewonnen? Niets anders dan, dat het geweld, hetwelk voor dezen den naam van geweld droeg, thans schuilende in het mom der geveinsdheid, zich *de* vrijheid noemt. Dat een despoot zich van een mom bedient, is geen nieuws. Juliaan, de afvallige, stond reeds op dien trap van beschaving en verlichting. Maar, wij gelooven, niet dat Juliaan [illegible] heeft gehad, dan [illegible] hedendaagsche overheerschers werpt. En zeker heeft [illegible] Juliaan nooit zulk eene menigte van wierookofferaars gekend, die, gelijk thans, roemend op hunne zelfstandige verlichting en beschaving, zich rijk laten bezoldigen, om aan de verdrukking en den roof den lof te geven, die aan de vrijheid en het regt toekomt.

Is er onedeler taak, dan die door gehuurde pennen betracht wordt, wanneer zij, tot alles bereid en tot alles in staat, ten dienste van despotiek geweld, de zedelijke magt aanvallen, die ongewapend en voorzien slechts van het woord der waarheid, den overweldiger te gemoet treedt en hem beschaamt? En toch wat anders levert het schouwspel der wereld op dit oogenblik? —

Het doet goed aan het Katholieke hart, wanneer men den grijzen Pius, magteloos in zijne eigene stad, die in handen is van den standaartdrager der revolutie, tegenover het wigt van het zwaard zijn Pauselijk woord in de schaal der wereld ziet werpen. Dat verheft en veredelt en bekleedt u met eene zekere fierheid, die u doet denken aan den tijd, toen een Bisschop aan de heidensche regters, ten antwoord op hunne bedreigingen, slechts de vermelding stelde, dat Hij Christen was. Maar daarentegen wordt men aangegrepen door men weet niet welk gevoel van gloeijende verontwaardiging, als men waarneemt hoe een tal van met goud betaalde huurlingen, pronkjuweelen onzer beschaving en verlichting, met onbeschaamde tronie den overweldiger prijzen als den bevrijder, en den handhaver van de regten der volkeren minachten. De zedelijke magt, die niets heeft dan haar enkel woord der waarheid, en daarmede het hoofd biedt aan het vreeselijk despotismus, [illegible] en geweld, zij wordt bespot; en daarentegen de Napoleonide, die, gewapend als geene mogendheid ter wereld, nog het revolutionnair geweld te hulp roept, om een grijzen onvermogenden Opperpriester te bevechten, hij wordt verheerlijkt en den volken voorgesteld als een zegen Gods! Het is daarin eene zoo verachtelijke slaafschheid, dat wij, om Christelijk te kenschetsen, geen woorden hebben.

Men oordeelt het antwoord door Pius IX gegeven aan den generaal de Goyon. Alle gekochte pennen zijn te Parijs [illegible] om de fiere, edele taal van Christus' Stedehouder [illegible] te schilderen, als ware zij voortgevloeid uit onbesuisde [illegible]heid, en slechts het gevolg van eene hartstogtelijke [illegible]. Reeds heeft de Bonapartistische pers [illegible] te verzekeren, dat de Heilige Vader [illegible], die zich welligt verbeeldden dat een Pa[illegible] aanbidt, waarmeê zij bezigdigd worden! Zij [illegible] neêr voor hun meester en middelerwijl [illegible], de toespraak van Pius IX trachten te [illegible], roemen zij dat keizerlijk schrijven, waarin [illegible] het [illegible], alle betuigingen in strijd zijn met de feiten en met [illegible]. Zij, schromen zich te schamen en werpen de smet der hartstogtelijkheid over het kalme woord, dat het dreigend despotismus ontmaskert; en prijzen de gematigdheid en de liefde van den *devoten* zoon, die zijn heiligen Vader aan zijne vijanden overlevert met den kus der vriendschap.

Die dat doen, zij zijn en worden er voor betaald. Maar er is iets anders nog, dat ons tegen de borst stuit. Al die laagheden gaan uit de Fransche pers over in de dagbladen van schier gansch Europa en vinden er plaats, niet slechts zonder protest, maar zelfs zonder opmerking. Raadpleeg o. a. onze bladen; het *Handelsblad*, de *Amsterdamsche Courant*, de *Nieuwe Rott. Courant*, de *Arnh. Courant*; gij zult alle dergelijke laf hartigheden van de Fransche slaafschheid in hunne kolommen terug vinden; maar gij zult vruchteloos zoeken naar een woord of een teeken, dat hunne lezers waarschuwt tegen de adder, die de Napoleontische sluwheid in het grasperk der dagbladen weet te verbeelen.

Dat Protestantsche bladen, als de *Fakkel* en de *Waakzaamheid*, die een eed gedaan hebben dat ze liever Turksch dan Paapsch willen zijn, zich in de dienst van een Bonaparte scharen, als hij den Paus bestrijdt, dat laat zich begrijpen; dat is in de orde; en het zou ons spijten, als het anders ware. Maar dat de politieke pers, die zich liberaal noemt, op dergelijke [illegible] het despotiek en volkenregt verkrachtend geweld van een Bonaparte dient; dat verbaast ons.

Het is intusschen hare zaak. Zij moet weten wat zij te doen heeft. Maar zij bedenke in allen geval, dat, wanneer zij de zedelijke magt helpt verguizen, die het revolutionnair en het militair geweld bestrijdt, wanneer zij het volk gewoon maakt om den zedelijken moed te miskennen, die aan het despotismus het hoofd biedt, en daarentegen den euvelmoed van den overweldiger bezingt, die de regten der volken met voeten treedt; dat zij dan den weg baant voor het revolutionnair en militair despotismus, dat voor Europa in aantogt is.

De *Rott. Ct.* bevat een vrij opmerkelijk artikel over de ministeriële krizis; het gevaar is nog niet voorbij, beweert het blad, want de Nederl. kamarilla, de mannen, die met de belangen des lands zoo gaarne spelen, zitten niet stil. De *R. C.* wekt vervolgens in lieftallige woorden de tegenstanders der spoorwegen tot voorzigtigheid in deze aan, om de liefde voor den konstitutioneelen regeringsvorm niet te ondermijnen.

De raad is goed!

Wij meenen echter, dat die liefde voor den parlementairen regeringsvorm in de eerste plaats *is* ondermijnd door de regering, die door loven en bieden stemmen in de Tweede Kamer voor hare zoo ernstig bestreden spoorwegplannen heeft weten op te scharrelen. — door de regering, die *toevallig* ééne stad bevoordeelen, en even *toevallig* de hoofdstad, Utrecht, 's Bosch en andere plaatsen benadeelen wil, daar de regering, die ontrad met beloften op financiëel gebied, die zij ter wille van lokale belangen thans over boord werpt, — door de regering, die voor slechte spoorwegen de schatkist wil ledigen, en de hoofdstad wil paaijen met nieuwe beloften, waarvan zij weten kan, dat de vervulling haar waarschijnlijk wel onmogelijk zal gemaakt worden.

Die liefde *is* ondermijnd, door Kamerleden, die *tegen* eene wet spreken, maar er *voor* stemmen: of die zich niet weêrhouden, mede te stemmen, waar het geldt de belangen te bevorderen van de naaste bloedverwanten.

Die liefde *is* ondermijnd door de houding en taal van dagbladen, die vroeger op zuinigheid aandrongen, op verbetering van belastingen, die zelfs op de rigting der Noorder- en van eene Zuiderlijn billijke aanmerkingen hadden, maar die, nu een lokaal belang *toevallig* in 't spel komt, *al* die vroegere beschouwingen even gemakkelijk ter zijde stellen als de Regering hare beloften! (*Utr. Ct.*)

Men verneemt dat de Regering haar antwoord op het verslag der Eerste Kamer van de [illegible] pens het wetsontwerp betrekkelijk de spoorwegen, in gereedheid brengt en dat derhalve verslag en antwoord te gelijkertijd het licht zullen zien. Het antwoord zal eerlang [illegible], zoodat men het daarvoor houdt, dat de Eerste Kamer in de eerste dagen van Februarij het spoorwegontwerp zal behandelen. Eerst na afloop daarvan ziet men het bijeenkomen der Tweede Kamer te gemoet, die dan spoedig zal behandelen het ontwerp nopens de Doorgraving van Holland op zijn Smalst, waaromtrent mede de antwoorden der Regering in gereedheid worden gebragt.

Z. M. heeft benoemd: tot lid van het kollegie van regenten over het huis van arrest te Brielle, dr. W. C. van den Brandeler.

ARNHEM, 12 Januarij. Heden werd, onder het voorzitterschap van jhr. mr. W. L. F. C. Ridder van Rappard, voor het provinciaal geregtshof van Gelderland behandeld de zaak van Aart Brand, arbeider, oud 36 jaren, geboren en wonende te Zuilichem, beschuldigd van moedwilligen doodslag, op 8 November jl. aldaar op Nicolaas van der Linden gepleegd. De beschuldigde bevond zich in den avond van gemelden dag met den verslagene, met wien hij van Zalt-Bommel was gekomen en onderweg veel sterken drank had gedronken, zoodat zij tamelijk beschonken waren, in de herberg van Arie voor den Wind, te Zuilichem.

Nadat zij aldaar eenigen tijd gezeten hadden, haalde de beschuldigde een zoogenaamd bandmes te voorschijn en overhandigde dat aan een der getuigen, dezen vragende of hij het heft er van, hetwelk hij er dien dag had laten aanzetten, goed gemaakt vond; waarop de getuige bevestigend antwoordde, en de verslagene van der Linden zeide: „gooi dien bandhaak weg, wat hebben wij met zulke praatjes te maken." Spoedig hierop ontstond, ten gevolge van door van der Linden aan den beschuldigde toegevoegde scheldwoorden, tusschen beiden een twist en verlieten zij het vertrek, ten einde de zaak onder vier oogen af te maken.

Inmiddels was nu de zuster van van der Linden naar buiten gesneld om haren broeder terug te houden, en was het haar met veel moeite gelukt om hem van den besch. af te trekken, doch had laatstgemelde van der Linden spoedig met zijn bandmes zulk een zwaren steek in de linkerdij toegebragt, dat hij onmiddelijk, na slechts twintig passen vooruit te zijn geloopen, onder den uitroep: „o God zuster een doek, want dit is dood" den geest gaf. Na het plegen der daad was de besch. des nachts vrijwillig naar Tiel gegaan, alwaar hij den officier van justitie van het voorgevallene aangifte had komen doen.

Nadat een 11tal getuigen waren verhoord: requireerde de advokaat-generaal mr. J. F. Pringle, de schuldigverklaring aan moedwilligen doodslag, met toepassing eener 12jarige tuchthuisstraf. Hierop werd het woord gevoerd door den verdediger mr G. Evers [illegible], die in eene pleiterede betoogde: 1°. dat geen [illegible] bewijs van schuld was geleverd, 2°. dat er in allen gevalle, ten gevolge van de gedragingen van den verslagene, aan provokatie te denken viel. Het hof heeft nog bij arrest van denzelfden dag, den besch. tot 10 jaren tuchthuisstraf veroordeeld.

BATAVIA, 23 Nov. Op den 16den Nov. is alhier ter executie gelegd het doodvonnis, door de omgaande regtbank in deze afdeeling, tegen den Javaan Kasan geslagen, ter zake van den op wijlen den heer [illegible] C. Teengs gepleegden moord.

De moordenaar heeft zijne straf met de [illegible] koelbloedigheid ondergaan.

— Aan een partikulieren brief [illegible]apore, dd. 16 dezer, ontleent de *Java-Bode* [illegible]gende:

„De inwoners van [illegible] verheugd door de gedachte, dat [illegible] gebragt zijn door den elektrischen kabel. [illegible]gezetenen hebben de *Bahiana*, de [illegible]jen, enz. bezigtigd, en op een dejeuner, [illegible] aan boord werd gegeven, stelde [illegible] der staatsbezittingen, kolonel Cavanagh [illegible] volgenden toast in: „Dames en heeren! Ik wil een toast instellen, waarvan ik zeker ben, dat gij allen eendragtig zult instemmen, namelijk sukces aan hen, die in den Oosterschen Archipel de elektriciteit komen brengen, met de innige hope, dat de kabel, dien wij zoo pas hebben gezien, een schakel moge zijn in de vriendschapsketen, die ons lang aan onze na-

...lijke bondgenooten, de Hollanders, heeft verbonden."

»Zelden heb ik een passender en juister toast gehoord dan dezen, en ik ben overtuigd, dat, als al de Engelschen op Java deze vriendschappelijke gevoelens van onze overheid jegens de Nederlanders vernemen, zij verheugd zullen zijn te zien, dat het de ernstige bedoeling van kolonel Cavanagh is, een goede verstandhouding tusschen de beide volken te bevorderen."

— Zekere van Sindjai te Boelekomba aangekomen heeft verhaald, dat de Sindjai en te Boelo Boelo algemeen bekend was, dat de tegenwoordige vorstin van Boni in overeenstemming met haar volk en de vorsten van Siedenring, Sopeng en Wadjo ten voordeele van den waarnemenden rijksbestuurder Aroeng Oedjoeng, broeder van wijlen den koning van Boni, Aroe poegi Matinre Salewang Benteng, afstand van den troon van Boni zoude gedaan hebben. Dit gerucht verdient allezins bevestiging.

Van de Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo wordt berigt dat de stoomschepen Onrust en Boni de Negara, Merampiouw en Barito zijn opgestoomd, om den toestand in den Boven-Doeson te onderzoeken. Volgens sommige berigten zoude Antasarie zich weder in het Moeningsche bevinden.

Sedert het gevecht te Tjinta Poeri zijn de muitelingen te Soengei Alang boven Karang Intan zamengetrokken. De kapitein Benschop, die met eene kolonne van 75 bajonnetten onmiddelijk naar genoemde plaats is afgezonden, vond die kampong door de bewoners geheel verlaten, doch ontdekte dat de opstandelingen daar gehuisvest waren geworden. Deze kolonne, op een uur afstand van die plaats op eene opene, door struikgewas omgevene plek het bivak willende betrekken, werd door eene troep van ongeveer 300 man van drie zijden te gelijk aangevallen. De aanvallers werden echter zeer goed ontvangen, met verlies teruggedreven, uit elkander gejaagd en, voor zoo ver de invallende duisternis toeliet, vervolgd, terwijl het bivak verder niet meer werd verontrust. Van onze zijde is geen verlies geleden en dat der opstandelingen is onbekend, doch moet volgens later ingewonnene berigten nog al belangrijk geweest zijn. Men zegt dat bij deze gelegenheid een der voornaamste heethoofden van de Tanah Laut, Hadji Mohamad Said, van Sambas afkomstig, doodelijk aan het hoofd gewond is.

Den volgenden dag, nadat de kapitein Benschop met zijne kolonne te Martapoera was teruggekeerd, is eene andere kolonne van gelijke sterkte onder bevel van den kapitein Schiff naar Karang Intan gezonden, met last om en gedurende een vijftal dagen te verblijven en van daaruit naar Goenong Djabok, Kalangan en andere plaatsen, waarover de kommunikatie met Tanah Laut en Moening loopt, verkenningen te doen en die streken van opstandelingen te zuiveren. Tot den 31e Oktober had deze kolonne alleen te Karang Intan eenige muitelingen ontmoet en verdreven.

De vermoeijende marschen, welke van dit aanhoudend bestoken der muitelingen het gevolg zijn, hebben geene nadeelige gevolgen op de gezondheid der troepen gehad, die zeer bevredigend is.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 14 Jan. De *Moniteur* berigt dat de keizer gisteren eerst een ministerraad en later eene zitting van den geheimen raad gepresideerd, en de keizerin laatstgenoemde bijeenkomst bijgewoond heeft.

LONDEN, 14 Januarij. De bladen bevatten een door *Reuters office* medegedeelden brief uit Parijs, waarin gemeld wordt dat Frankrijk aan Engeland het voorstel heeft gedaan tot het zenden van een kollektieve nota aan de mogendheden, waarin de schennis van het beginsel van non-interventie als *casus belli* wordt beschouwd, doch dat Engeland zich tot het volgen van zulk eene gedragslijn niet wilde verpligten.

De *Times* berigt dat Oostenrijk, op aanzoek van Engeland zijne meening bekend te maken, heeft verklaard geen nieuwen Italiaanschen oorlog te willen ondernemen en zich slechts te zullen bepalen tot een protest tegen Frankrijks ongeregtigheid, indien de Midden-Italiaansche vorsten niet op hunne troonen mogten worden hersteld.

De *Economist* deelt mede dat de onderhandelingen over een handelstraktaat tusschen Frankrijk en Engeland op den grondslag van handelsvrijheid berusten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Jan. Het gisteren gemelde nopens lord Cowleys terugkomst in deze hoofdstad was onjuist; men verwacht hem echter elk oogenblik. Ondertusschen wordt zijne zending en 't geen daaruit zal ontstaan druk besproken.

Naar korrespondentiën uit Londen, en naar aanleiding van twee artikelen in den *Morning Post*, zou men het besluit kunnen trekken, dat — wanneer lord Cowleys zending ten doel had om van Engeland te verkrijgen, dat het zich niet verzette tegen het afstaan van Savoye en het graafschap Nizza aan Frankrijk, en wel voor de bewilliging van dat land, dat de Sardinische grenzen tot aan de Marken zouden worden uitgebreid — lord Cowley niet geslaagd is. Evenwel zou hij toch een meer innige toenadering tusschen Engeland en Frankrijk hebben bewerkt en wel eenerzijds door het sluiten van een, op zeer breede grondslagen steunend handelstraktaat, en anderzijds door een zoo volmaakt mogelijke overeenstemming ter zake der oplossing van de Italiaansche kwestie.

Mogt nu, ten gevolge van Frankrijks halsstarrig verzet, de vereeniging van Piëmont, Centraal-Italië en ook de Romagna onder Viktor Emmanuels schepter niet te verwezenlijken zijn, de vrije gedeelten van het Schiereiland zouden zich evenwel tot een onafhankelijk koningrijk onder een Sardinischen prins kunnen vormen en door eenen innigen bond met Piëmont zich kunnen ontwikkelen.

Om dat rezultaat te erlangen, en ingeval Oostenrijk tot een aanranding der volbragte feiten overging, zou Engeland, zonder zich daarom met Frankrijk tot een bijzonder traktaat te verbinden, bereid zijn zoowel met zijn zedelijken invloed als met zijne land- en zeemagt tusschenbeiden te treden. Een en ander is de konkluzie der beschouwingen van den *Morning Post*.

Evenmin als lord Cowley is teruggekeerd, is prins Metternich, zooals gisteren berigt werd, naar Weenen vertrokken. De aanleiding tot dat gerucht was dat prins Metternich aan een lid van het korps diplomatiek zijn voornemen zou hebben te kennen gegeven eerstdaags naar Weenen te reizen. Nu werd het gisteren bekend, dat er aan het ooster-station een plaats voor den diplomaat besproken was, en dit gaf natuurlijk tot het denkbeeld van zijn vertrek aanleiding. Het moge nu een verandering van plan zijn of wel dat de ambassadeur volstrekt niet voornemens is geweest zich te verwijderen, hij is niet op reis naar Weenen gegaan, maar wel zijn eerste sekretaris.

— De Fransche ministeriële bladen wringen zich in allerlei bogten om den indruk der woorden van den Paus te verminderen. De *Patrie* zoekt het gerucht ingang te doen vinden dat ....de Paus langs diplomatieken weg verschooning zou hebben laten verzoeken. De *Constitutionnel* gaat nog potsierlijker te werk en op zijne beurt verklaart hij dat de Paus niet vrij maar onder den plak van kardinaal Antonelli is. De heer Grandguillot, die het artikel, waarin dat voorkomt, heeft onderteekend, aarzelt niet op den kardinaal-staatssekretaris datgene toe te passen, wat Chateaubriand eertijds als ambassadeur in zijne officiële depêches aan de Regering van Karel X van kardinaal Bernetti schreef, »die aan het vermaak overgegeven staatsman", welke zich er weinig aan bekreunde wat van het wereldlijk gezag des Pausen werd, en die zelfs verwachtte lang genoeg te zullen leven om het einde er van te zien.

— Het geschrift van den Bisschop van Arras tegen *de Paus en het Kongres* is verschenen.

Mgr. Parisis heeft zich daarin ten doel gesteld te bewijzen, dat wel verre van meer vrijheid aan 's Pausen geestelijke handelingen te geven, wanneer men hem van het tijdelijk beheer ontlast, hij juist daardoor meer moeijelijkheden zoude ervaren in de uitoefening van zijn opperpriesterschap. Hij onderzoekt wat eigenlijk den Paus is opgedragen en toont aan hoe zij grootelijks dwalen, die gelooven, dat de H. Vader zijne zending beter zou kunnen vervullen wanneer hij de waarheid niet met stoffelijke kracht tegen de dwaling kon handhaven.

Wordt de Paus eenvoudig beschermeling van aardsche vorsten, die zich met moeite op hunne waggelende troonen staande houden, dan zou hij voorzeker elk oogenblik ondervinden hoe men de geestelijke zaken poogt te wringen en te verminken tot tijdelijke oogmerken. Velen zouden den Opperherder een geschikt werktuig achten tot vrije uitoefening van willekeur en eigenbelang.

De bisschop wijst vervolgens aan hoe de dwaling stouter het hoofd opsteken en krachtiger voortgaan zou. Maar toch doet hij zien, dat, welke beproeving de Kerk ook te lijden hebbe, ja al werd zij van haar wereldlijk gebied beroofd, haar goddelijke oorsprong zich nooit verloochenen maar te midden van het gevaar luisterrijker dan ooit schitteren zoude.

Ten slotte verklaart de bisschop dat de wereldlijke magt des Pausen een steun is zijner geestelijke heerschappij en dat Frankrijk, in weerwil van alle tegenwerping, indien het slechts wil, den H. Stoel in al zijne gebiedsregten herstellen kan.

Een hoofd-argument van den Bisschop is dat, zoo het plan werd uitgevoerd om den Paus enkel Rome te laten, de gemeenschap van andere Bisschoppen met den zetel van Rome zou afhangen van de goedkeuring der mogendheden, die hem aldaar, volgens de brochure zouden hebben te beschermen. Datzelfde argument is reeds vroeger door een Nederlandschen Prelaat, den Bisschop van Haarlem, in een mandement gebezigd.

Een berigtgever merkt nopens het geschrift op, dat vooral de ongezochte wijze merkwaardig is, waarop de Kerkvorst zijn tegenstander aantoont, welke mistastingen en ongerijmdheden deze in *de Paus en het Kongres* begaat. Al de kunstenarijen der beruchte Parijsche brochure vertoonen zich, bij de kalme waarheid der bisschoppelijke taal, in hare bespottelijke gemaaktheid, en de hooge wijsheid van den revolutionairen schrijver herinnert aan de fabel van den ezel, die, in een leeuwenvel gedoken, groot en klein bevreesd maakte.

— Een brochure bestemd ter beantwoording der vlugschriften van de bisschoppen van Orleans, Arras en anderen, zal het licht zien en zou uit dezelfde bron als die van *Napoleon III et l'Italie* en *le Pape et le Congrès* voortkomen. Men zegt dat ze onderteekend zal zijn door iemand die nog niet bekend is. Zij zou den titel van *Napoléon III et le Clergé* dragen.

De verschenen brochure van den heer Villemain stelt tegenover elkander de pogingen, gedaan om het Ottomannische rijk staande te houden en de politiek, welke dienen moet om de Staten van het Opperhoofd van het Katholicismus te verbrokkelen. In dat geschrift komen vele aanhalingen voor uit het verslag van den heer Thiers in de konstituerende vergadering gedaan ten gunste van den Franschen veldtogt naar Rome.

— Het Russische dagblad *l'Invalide* bespreekt *de Paus en het Kongres*, en zegt zich met het daarin voorgestelde geheel te vereenigen. »Wij oordeelen," als onpartijdigen, dat het denkbeeld van het geschrift gegrond en regtmatig is, besluit het blad, even als de schrijver eeren wij de geestelijke waardigheid van Pius IX, vooral echter wenschen wij de rust en zekerheid van Europa."

— Volgens de *Correspondance Havas* zou en van wege Frankrijk en van wege Oostenrijk de mededeeling, aan de mogendheden gedaan nopens de verdaging van het Kongres, in dezelfde bewoordingen zijn vervat, te kennen geven dat die verdaging onbepaald is, uit hoofde der ontstane geschillen. Maar Oostenrijk drukt in een bijzondere depêche aan zijne vertegenwoordigers bij de op het Kongres genoodigde mogendheden zijn eigen denkbeeld uit en wijst er op, dat het de bezwaren van het Fransche programma zijn, die het Oostenrijksche gouvernement voor het tegenwoordige onmogelijk maken aan het Kongres deel te nemen.

— Het eerste winterfeest op de Tuilerieën was buitengemeen prachtig en als naar gewoonte talrijk bezocht, doch het gedrang minder dan vroeger. Algemeen was de tegenwoordigheid van den pauselijken nuntius bij den diplomatieken kring opgemerkt, die het bal voorafgaat. Een geruimen tijd heeft zijne Eminentie zich met den Keizer en de Keizerin onderhouden, 't geen niet weinig opzien baarde.

Het bal werd geopend door den Keizer en Prinses Klotilde; de Keizerin, de hand aan den Prins van Oranje gevende, was beider *vis à vis*. Prinses Mathilda danste met Prins von Metternich en Prins Napoleon met Prinses Murat.

— Men begint bevreesd te worden voor het behoud van den Hertog van Nemours, die meer dan 10 dagen geleden met zijn zoon van Southampton naar Lissabon is vertrokken en wiens aankomst nog niet is getelegrafeerd.

— Naar men verzekert is de *Morning Chronicle* aan Napoleon III verkocht, en zou men derhalve in dat blad de wenschen van het Fransche gouvernement kunnen vinden.

— Men leest in de *Gazette de Lyon*: De revolutie dringt overal door. Een agenda voor 1860, te Lyon uitgegeven, heeft den neventitel van »Konkordans van den Franschen kalender voor het jaar LXVIII-LXIX;" vervolgens vindt men nevens de namen der maanden, de bespottelijke benamingen uit de eerste omwenteling van *nivôse*, *ventôse*, *brumaire*, enz.

— De voorziening in kassatie van mevr. Lemoine tegen het arrest van het hof van assises van het departement Indre-et-Loire, waarbij zij ter zake van kindermoord (het verbranden van het pasgeboren kind harer ongehuwde dochter) tot 20 jaren dwangarbeid is veroordeeld, is verworpen.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Jan. Aan den *Times* wordt uit Milaan een feit bekend gemaakt, waaruit ten duidelijkste de ware gesteldheid der gemoederen in Lombardije blijkt. Op bevel uit Turijn namelijk zijn de soldaten te Milaan op Nieuwjaarsdag in de kazernen gebleven, ten einde bij het eerste sein in staat te wezen tegen het volk op te rukken. Deze handelwijze heeft iedereen verbitterd, wijl zij geschiedde onder het voorwendsel, dat op dien dag voor een volksoproer gevreesd moest worden. Men kent echter de hoofdregering van alles de schuld toe.

Op het eiland Sardinië heerscht dezelfde ontevredenheid. De Regering heeft daar veranderingen in het gewestelijk en plaatselijk bestuur doen plaats grijpen, welke geenszins de algemeene goedkeuring wegdragen.

Men ziet thans op alle muren te Milaan een verordening aangeplakt van den minister van Financiën. Daaruit blijkt, dat het bewind alle belastingen, gelijk die onder Oostenrijk bestonden, alleen behoudt,

maar nog de oorlogsheffing van tien ten honderd int.

Deze vermeerdering van schatting van geestelijken in den smaak des volks, en velen vragen zich af, of de gunst van onder Piëmont te zijn niet al te duur betaald wordt. Men ziet intusschen met verlangen het tijdstip der verkiezingen te gemoet, in de hoop dat de vertegenwoordigers de regering tot andere maatregelen zullen brengen.

— De heer Archer Gurney, predikant in de Wesleyan-Chapel van den Faubourg St. Honoré, tot hiertoe in het Engelsch prekende, heeft dit ook in het Fransch aangevangen, wijl vele Engelsche familiën te Parijs zijn, wier kinderen slechts Fransch verstaan. De overheid heeft dit verboden; doch wijl de Engelschen hierover zeer ontevreden zijn, zal het verbod welligt ingetrokken worden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 12 Jan. Men leest in de *Wiener Presse*, dat een oudheidkundige te Venetië een parkement gevonden heeft, waarop de befaamde doge Marino Faliero geschreven moet hebben, dat hij een millioen sechynen onder de deur der St. Markuskerk begraven heeft. Het schijnt dat men nopens dien schat nasporingen zal gaan doen.

— Aan de *Ost. D. Post* wordt uit Parijs geschreven: „Graaf Walewsky was onder Lodewijk Filips gezant te Florence, waar hij gravin Ricci huwde. Deze is uit het geslacht der Poniatowsky's, die hun vorstentitel, wegens eene mésalliance verloren, door de bemoeijingen van den groothertog terug ontvangen hebben. Daarom is die familie den groothertog zeer genegen. De graaf deelt dat gevoelen, wat ook blijkt uit het zenden van prins Poniatowsky naar Florence, waar deze vóór eenige maanden ten gunste der restauratie werkzaam was. De Keizer, die een en ander wist, liet Walewsky begaan, en diens verzekeringen aan Mgr. Sacconi en vorst Metternich, dat het verdrag van Zurich zou nageleefd worden, geschiedden te goeder trouw. De brochure verscheen en verraste den graaf en Europa evenzeer als het verdrag van Villafranca, en ging eveneens van den Keizer alleen uit. Walewsky was er zoo door verrast, dat hij zijn ontslag indiende; en welk minister zou door zulk eene handelwijze niet beleedigd zijn? Tusschen Keizer en minister bestonden echter geheimen. Walewsky is een vriend van groote recepties, en wie zijne gemalin slechts een paar malen zag, is overtuigd, dat zij met leedwezen het prachtige ministers-hôtel voor een gewoon verwisselt. Intusschen verzekerde de graaf allen dat de staatkunde van *de Paus en het Kongres* niet door hem zou gevolgd worden. Toch was deze reeds door de Regering aangenomen. Vóór Nieuwjaar zond Mgr. Sacconi aan Walewsky eene ernstige verklaring van den H. Stoel, waarin diens toetreding tot het Kongres afhankelijk gemaakt werd van de voorwaarde, dat Frankrijk het gebiedsregt van den Kerkelijken Staat in zijn geheele uitgestrektheid zou verdedigen. Denzelfden dag werd die nota aan den Keizer gezonden en deze behield haar zonder er zich over uit te laten. In de Nieuwejaars aanspraak maakte Napoleon daar eene vergoedende zinspeling op. Intusschen werd aan lord Cowley eene zending opgedragen, welker volle omvang voor Walewsky verborgen bleef. Zijne eer zeide hem, dat hij onder zulke omstandigheden geen minister kon blijven. Andermaal diende de graaf zijn ontslag in. De Keizer, hierop voorbereid, nam het aan, maar terwijl hij hem onder vriendelijke woorden ontsloeg, verzekerde hij zijn trouwe diensten niet te zullen vergeten. Des anderen daags verscheen de aftreding in den *Moniteur*, en werd den graaf tevens een jaarlijksch inkomen van 100,000 francs verzekerd."

BERLIJN, 12 Januarij. Men leest in de *Köln. Ztg.*: „Aan alle mogendheden, die aan het Kongres zouden deelnemen is uit Amsterdam een bezwaarschrift tegen Spanje ingediend, onderteekend door de heeren Boonacker en Haas, advokaten bij het geregtshof van Noord-Holland, wijl dat land sinds vijf-en-twintig jaar weigert de 3 pCt. schuld van 1831 te betalen. Deze schuld is door de Cortes aangegaan, doch door Ferdinand VII niet erkend, maar deze bood in 1831 eene vergoeding. Deze bestond in bons, welke die der Cortes vervingen. De Engelsche schuldeischers wezen ze van de hand, terwijl de Fransche, Engelsche, Duitsche en Nederlandsche, welke haar aangenomen hadden, in 1834 alle regt er op verloren, wijl zij sinds dien tijd niet meer onder Spanjes schuld gerekend werd. Men hoopt dat het Kongres zal zorgen dat Spanje de 5 millioen piasters betaalt.

ITALIË.

ROME, 7 Januarij. Men twijfelt er hier niet aan dat de Fransche Regering besloten heeft allerlei strenge maatregelen tegen de trouwe Katholieken te nemen.

De tweede waarschuwing aan den *Univers* wegens het adres des heeren Veuillot aan den Paus duidt aan, dat tusschen de Parijsche Regering en de Katholieken eene groote verwijdering heerscht en de laatsten het regt niet meer hebben aan hun geestelijk Hoofd betuigingen van liefde en trouw te doen. De H. Vader is intusschen, volgens de verzekering van verscheidene korrespondenten, diep geroerd door de wakkere pogingen der Katholieke pers, welke geen gevaar ontziet om zich der Kerk waardig te betoonen.

De Regering stelt zich in staat de algemeene rust en veiligheid te handhaven. Geenszins zou haar dit moeijelijk vallen indien de Fransche en Piëmontesche revolutionnairen niet krachtdadig op de mindere klasse werkten. Men gelooft dat het Napoleon ernst is met zijne bedreiging van het bezettingsleger terug te roepen.

De wandaden, in der tijd te Verrachio gepleegd, werden door den *Monitore* van Bologna gelogenstraft, welk blad een brief toonde der abdis van het aangevallen klooster, waarin deze het feit ontkende. Op last der Fransche Regering is deze zaak onderzocht, en gebleken dat de misdrijven werkelijk door de revolutionnaire soldaten gepleegd waren. Intusschen had men van de oude abdis, terwijl zij nog onder den indruk der gruwelen was, weten te verkrijgen, dat zij haar naam onder een beschreven papier plaatste, zonder dat haar veroorloofd werd den inhoud te kennen. Men zeide haar dat zij op die wijze de rust des lands en van haar klooster kon bewaren. Daardoor geraakte men te Bologna in het bezit van een opstel, waarmede Europa om den tuin geleid werd. Het is trouwens te vaak gebleken, zegt een korrespondent, welke listen en onwaarheden door de regeringsbladen gebezigd worden, dan dat men zich ook over deze misleiding zoude kunnen verwonderen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		13 JAN.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106⅛ a		
Nederl. Bank	4			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		64½	64 9/16	
Dito Dito	3	76 13/16	76⅞	
Dito Dito	4	98⅞	98 15/16	
Oost-Ind. Leening	4	97¾		
Amortisatie-Syndikaat	3½			
Handel-Maatsch. op rescontre		125		
Aand. Holl. Spoorweg				
Leening idem	4½	99½	99¾	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½			
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½	52 15/16		
Dito Rothschild	2½			
Frankrijk, Certifikaten	3			
Spanje, Obligatiën	1¾	32⅜	32 1/16	32¾
Dito	3	44⅛		
Dito Binnenlandsche	3	42⅞	42⅞	42¾
Amortisable Schuld		11	11⅛	
Bewijzen Coupons		4½	4 11/16	
Portugal, Obligatiën	3	43⅞	43 13/16	
Dito 1856/1859	3	42 7/16	42½	
Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij Hope en C°.	5	104⅛		
Dito bij idem 1828/1829	5	102⅛		
Cert. bij idem 1831/1833	6			
Dito bij idem 1840	4	80 1/16	81	
Dito bij *Stieglitz*	4	80 1/16	81	
Dito Nieuwe	5			
Dito 5de Serie	5	90⅞	90⅜	
Dito 1855, 6de Serie	5	99 1/16	100	
Dito Adm. te Hamburg	5			
Dito dito te Londen	5			
Dito dito dito	4½	95		
Dito dito dito	3	63⅞	63⅞	63 13/16
Inschrijv. in Assignatiën	6			
Certifikaten van dito	6	63		
Spoorweg Aktiën	5			
Polen, Aand. 1835 fl. 500		157¼	157¼	
Obligatiën	4 pCt.	78 11/16		
Pruissen, Oblig.	4½			
Dito 1859	5	205½		
Aandeelen 1854	3½			
Oostenrijk, Obl. bij Goll en C°.	5			
Dito dito	5			
Dito Metalliek	5	52⅛	52⅛	52⅛
Dito dito	2½	28⅛	28⅛	28⅛
Dito Rente Amsterdam	5	73	72⅞	73
Dito Nationale 1854	5	57½	57¾	57⅛
Weener Bankaktiën		798		
Dito Aand. fl. 250, 1839				
Dito dito fl. 250, 1854	4 pCt.	264		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij L. en B.	5			
Dito bij Rothschild	5			
Denemarken, Obl. te Lond.	5			
Dito	3	80¾		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5	98¾		
Dito 1839 v. £ 100	5			
Dito 1843 v. £ 100	5			
Dito 1852	4½			
Dito 1858	4½	91⅛		
Sardinië	5			
Peru, Geldl. 1854	4½	89½		
Dito te Parijs		75		
Ecuador, Oblig. 1855	1	12¼	12¾	
Venezuela, Obligatiën	3	26½	26 11/16	
Dito	1	13⅞	14	
Grenada, Obligatiën	4	15⅞	16⅛	
Dito Uitgestelde				
Mexico, Obligatiën	3	21⅛		
Nrd-Amer., Ph. bij Hope en C.	5	96½		
Dito Orleans dito	5	101		
Dito bij Rothschild	6 pCt.			
Illinois Spoorw. Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	86¼		
Galvest. Spoorweg Oblig.				
Louisiana	5			
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5	4¾		

Handel-Maatschappij kontant 124¾; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourn. 217¼, 18½, 17½; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

Oostenrijksche fondsen op nieuw flaauwer. Overigens was de markt in vaster stemming.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 14 Januarij tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64 9/16; Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 42 13/16; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 104⅛, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 100⅛, 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 51⅝, dito 2½ pc. —, dito Rente Amst. 5 pc. 72½, dito Nationale 1854 5 pc. 57.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55 5/16		2/m. Livorno	ƒ 38¼
Zigt "	" 55 11/16		" Napels	" 78¼
2/m. Bordeaux	" 55		3/m. Petersburg	" 168
½/m. "	" 55⅜		6/w. Weenen	" 90½
3/m. Madrid	" 240		" Augsburg	" 99
" Cadix	" 241		" Frankfort	" 99¾
" Sevilië	" 238		2/m. Hamburg	" 35 1/16
" Bilbao	" 238		Zigt "	" 35 5/16
" Lissabon	" 40⅛		2/m. Londen	" 11.60
" Porto	" 40¼		Zigt "	" 11.65
2/m. Genua	" 45½		Rotterdam	¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 13 Jan. België 2½ pc. 56⅞ p; 4½ pc. 98¾ p; Metal. 55⅝ g; Nation. 60¾ p; Spanje 1½ pc. 32½; 3 pc. 46½ p.

PARIJS, 13 Jan. Rente kont. 4½ pc. 96.95, in likw. 3 pc. 68.90; Credit mobilier 771.—; Fr.-Oost. Spoorw. 533.—; Russ. Spoorw.-Aktiën 490; Spanje 1¾ pc. 33; 3 pc. 43; Passive —; Cred. Spanje —.—; Rom. Leening —.

MADRID, 13 Jan. Spanje 3 pc. 44.15; 1¾ pc. 34.15.

LONDEN, 13 Jan. Cons. 95¼ a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22⅛ a —; 4½ pc. Peru 94½; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. — a —; id. werkelijke — a —; 2½ pc. Venez. 27⅜ a —; 1 pc. id. 14¼ a —, 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 44 a —; 1¾ pc. id. 32½ a —; Coupons — a —; Amortis. — a —; 4½ pc. Russen 98 a —; 5 pc. id. 100¼ a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. 101¾ a —; Illinois Shares — a —; id. 7 pc. Oblig. — a —; Sardinië — a —; Ecuador — a —.

WEENEN, 13 Jan. Met. 5 pc. 72.—; 2½ pc. —.—; Nat. 79.—; Loten 1854 4 pc. —; Bank-Aktiën 872; Noord-Baan-akt. 191; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 201.—, O.-Fr. Spoorw.-akt. 272.—; Lomb. Venetiaans. 155.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.72½; Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud 27.—; Zilver —.

BERLIJN, 13 Jan. Metalliek 5 pc. 55¾; Nationale 61¼, Stiegl. 5de serie 95⅛; 6de id. 105¼; Rusland 5 pc. 106, Nieuwe 3 pc. 64⅛; Pruiss. Staats. 4½ pc. 99¾; id. Nieuwe 5 pc —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —; Wissel op Londen 2/m. 6th. —, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt —, 2/m. —, Weenen —, Petersburg —.

HAMBURG, 13 Jan. Mexikanen —, Spanje 3 pc. 40½, 1¾ pc. 31¼, Rusland 3 pc. 61⅞, 4½ pc. —, Vereinsb. 98¾, Noord-Duits. bank 85, Wissel op Lond. 13.02, Amst. 35.80, Diskonto —.

FRANKFORT, 13 Jan. Metalliek 5 pc. 54½; Nation. 59⅜, Cred. Akt. —, Spanje 3 pc. 42⅜, 1¾ pc. 32½, Bankakt. —, Wissel op Londen 116¼, Weenen 90½; Parijs —, Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 13 Januarij.

Tarwe in een doen: 130 ℔ o. Vriessche ƒ290; 124 ℔ dito smet ƒ248; 150/2 ℔ n. dito ƒ290 per 2400 kilo; j. Deensche ƒ300, o. Groninger ƒ292 per 2400 kilo.

Rogge iets lager: 120 ℔ Petersburg ƒ189; 118 ℔ dito ƒ188; 116 ℔ Archangel ƒ183, 184; op levering in April ƒ192; Mei ƒ193, Pruissische op Junij ƒ200.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Raapolie op 6/w ƒ37¼; Vliegend ƒ36; in Mei ek. ƒ36⅝ a ƒ36½; Sept. ƒ37¾ a ½; Okt. ƒ37¾; Nov. en Dec. ƒ38. *Lijnolie* op 6/w. ƒ31¾; Vliegend ƒ30; in Maart ek. ƒ30⅜; April ƒ30¾; Mei ƒ30. *Hennepolie* op 6/w. ƒ37¼; Vliegend ƒ36.

SCHIEDAM, 14 Jan. Moutwijn ƒ13,—; Jenever ƒ18,50; Amst. Proef ƒ19,75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ1,— per ketel.

MIDDELBURG, 12 Jan. Gewone nieuwe Zeeuwsche Tarwe werd ƒ8,25, mindere ƒ8,— a 7,— naar kwaliteit gekocht; extra puike tweejar. dito werd voor ƒ10,— de mud verkocht, puike jar. ƒ9.30, puike nieuwe Walchersche dito ƒ9,75 a 8,50 mindere ƒ8,— a 7,50 naar kwaliteit. — Zeeuwsche Rogge kocht men aan ƒ6,75 de mud. — Garst: de beste Winter ƒ5,10, gewone ƒ5,—, mindere ƒ4,50 gekocht; Zomer ƒ— a 4,75 naar kwal. — Walchersche Witteboonen werden ƒ9,50 gevraagd, men hield op ƒ9,75; dito Bruineboonen ƒ10,—; dito Paardeboonen voor enkelde monsters ƒ— en 8,80 betaald; Zeeuwsche dito verkocht men aan ƒ6,50 de mud. — Walchersche groene Erwten — en 9,30; Zeeuwsche Erwten zijn voor ƒ— verkocht. — Raapolie ƒ37,50; Patentolie ƒ39,75; Lijnolie ƒ— per vat op 6 weken, op kontant ƒ1,— per vat lager. — Harde Lijnkoeken ƒ9,— a 9,50 per 104 stuks.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 14 Januarij.

ONDERTROUWD (12 Jan.): A. J. Neyssel met C. C. Heupgen.

GETROUWD (12 Jan.): J. Berkman met P. A. Zweesaardt. — Dr. P. F. Otten, wed. met A. C. Wijs.
BEVALLEN (10 Jan.): G. M. Blusse, geb. Koek, Z. — (12 Jan.): E. A. P. Beuker, geb. Buys, Z.
OVERLEDEN (10 Jan.): J. G. Luneman, 53 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:
TEXEL, 13 Jan. Minister Thorbecke (st.), Hull.
BRIELLE, 13 Jan. Cologne (st), Londen.

UITGEZEILD:
TEXEL, 13 Jan. Meerman, Amerika, New-York.
HELVOET, 13 Jan. Mitchell, William Henry, Newcastle.

Advertentiën.

(2215) Heden overleed tot mijne innige droefheid in den jeugdigen leeftijd van bijna 21 jaren, na een langdurig maar geduldig lijden en voorzien van de Genademiddelen der H. Kerk, mijn eenig en teedergeliefd Kind, ENGELINA JOHANNA.

P. ADRIAANSE.

HEEMSTEDE, 6 Januarij 1860.
Dienende deze tevens tot bijzondere kennisgeving.

(2217) Tot mijne innige droefheid en die mijner kinderen, overleed heden, na voorzien te zijn van de Genademiddelen der H. Kerk, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer HENRICUS VAN AARSEN, in den ouderdom van ruim 69 jaren.

DORDRECHT, 11 Januarij 1860.
D. P. VAN AARSEN, geb. ENGELBRECHT.

(2219) Tot mijne grootste droefheid overleed heden mijn dierbare Echtgenoot, de Wel-Edele Heer P. KEMPS, Burgemeester der gemeente.

LEENDO, 11 Januarij 1860.
Wed. P. KEMPS. geb. KOENEN.
Vrienden en bekenden gelieven dit als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

(2206) Door vertrek TE KOOP voor *f* 125.—, Een goed geconserveerd **HUISORGEL** van zes heele Registers en Pedaal. Brieven *franco* lett. M. aan den Boekhandelaar J. C. DER MOUW te Nijmegen.

K. WILLER'S KRUIDENOLIE.

Tien droppels daarvan, iederen morgen op het hoofd gewreven, bij eene wassching met laauw water en reiniging met eenen goeden schuijer, tweemaal 's weeks, bevorderen den groei van het Haar ongemeen en maken het krachtig, vol, glanzend en golvend. *f* 1.50 is de prijs van het fleschje.

Het Violet-Powder

is een welriekend Poeder, dat de daarmede ingewrevene huid ongemeen verfrischt, blank maakt en de liefelijkste geuren om zich heen verspreidt. Het is ook voor de luijermand zeer aan te prijzen. Het Pakje kost 40 Ct.

ENGELSCHE POEDERDOOZEN met Donzen Kwasten.

De echte Tandzeep

van Dr. SUIN DE BOUTEMARD, zij maakt de Tanden zuiver wit, zonder het émail aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 Cts. en is toereikende voor een half jaar.

De echte Dr. Borchardts-Zeep

is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een- of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 Cent.

The Ladies Toothpowder

hergeeft aan de Tanden het émail der jeugd, sterkt het Tandvleesch, bevestigt de Tanden, vrijwaart ze voor bederf, belet het afsterven der reeds aangestoken Tanden, en houdt den adem rein en frisch.

SCHUIJERS. Kleer-, Hoofd-, Tand- en Nagelschuijers, fluweel- en Hoedenschuijers, Sopha-, Tafel- en Juweelschuijers.

KAMMEN. Alle soorten moderne Opsteekkammen in kleine, bevallige modellen, effen en à jour, in schildpad, caoutchouc en hoorn; Friseerkammen, Stofkammen, Zakkammen, Kammen met Schuijer en Spiegel.

Fijne **ODEURS** van Delcroix, Price, Demarson, fijne TOILETZEEPEN, sierlijk verpakt en opgemaakt, in de liefelijkste geuren. EAU DES CARMES, van Marg. Grass. EAU DE COLOGNE.

HAARROLLEN voor de Impératrice, Rachel, Bandeaux Renversés en andere Kapsels, het paar voor 70 en 90 Cents.

Zeer mooije en voordeelige PARAPLUIES.

VERKOOPHUIS en de bekende Depôts. (2218)

Ofschoon opmerkelijk, is het niettemin waar, dat in den laatsten tijd de beoefeningen der Engelsche taal hier te lande meer en meer veld wint; dat zelfs in sommige steden de Fransche daardoor als modetaal eenigermate wordt verdrongen en dat derhalve bedrevenheid in de eerstgenoemde meer nog dan vroeger geldt als maatstaf waarnaar iemands opvoeding wordt afgemeten. Voor hem, die zich op het gebied van letteren, kunsten en wetenschappen beweegt, is de kennis der Engelsche taal tegenwoordig eene behoefte, terwijl zij voor den koopman onmisbaar is. Om nu eene vreemde taal aan te leeren, is voorzeker een goed woordenboek een zeer krachtig hulpmiddel, doch maar al te zelden vindt men *goede* woordenboeken. Zal zoodanig werk aan de behoeften voldoen, dan behoort zijn inhoud te beantwoorden aan de eischen des tijds, dat is, het behoort alle nieuwe woorden en uitdrukkingen te bevatten, welke door de ontwikkeling van beschaving, kunst wetenschap in het leven zijn geroepen, en in een Engelsch woordenboek moeten vooral ook de meer paald in Amerika gebruikelijke zegswijze niet ontbr ken; dienstig is het ook, dat men achter ieder woo de uitspraak duidelijk voorgesteld vindt; zijne inri ting moet zoodanig zijn, dat men spoedig en gema kelijk er alles in vinden kan, wat men zoekt, het fo maat moet zoodanig wezen, dat het gemakkelijk hanteren is, en eindelijk moet het niet te duur zij Een Engelsch woordenboek, dat aan al die vereisc ten voldoet, meenen wij dat bij ons niet bestaat; w hebben derhalve met genoegen kennis gemaakt m het eerste deel van „een Nieuw Engelsch Woorde boek, in twee deelen," waarbij achter ieder Engels woord de uitspraak, naar Webster, aanschouwel is voorgesteld, enz. (D. Noothoven van Goor te Le den). Voor zoover wij uit dit 1e deel kunnen oorde len, schijnt het werk met zorg te zijn behandeld, d het niet te groot van omvang en toch uitgebreid va inhoud te doen zijn, is door den uitgever een klei maar zeer duidelijke letter gebruikt; wij gelooven i derdaad, dat door deze uitgave in eene bestaande b hoefte wordt voorzien en bevelen het op dien gron aan de beoefenaars der Engelsche taal bijzonder aa De goedkoope prijs (*f* 4, — voor 832 pag. compress druk) is eene aanbeveling te meer. (214

BOEKHANDEL.

Voor een **Jongeling** van de R. C. Godsdiens bestaat gelegenheid om als **LEERLING** in den Boek handel geplaatst te worden. Adres met *franco* brieve letter A. A. Bureau *de Tijd*, Noord-Hollandsche Couran (2221)

Een R. C. Jongeling, de acte van **Hulpon derwijzer** bezittende in staat het Fransch en Engelsch te helpen onderwi zen en gewoon aan een talrijke school werkzaam te zij zag zich gaarne geplaatst. Adres *franco* brieven aa J. J. VERKUYL, Hoofdonderwijzer te Raamsdonk (veer (2220)

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is ter perse, om eerstdaags te verschijnen:

DE REGELING
VAN HET
ARMBESTUUR IN NEDERLAND
EN DE
KERKELIJKE INSTELLINGEN VAN LIEFDADIGHEID
VOORAL DIE DER KATHOLIEKEN.

EENIGE BEMERKINGEN
DOOR
Mr C. J. A. HEYDENRIJCK.

Prijs 50 Cents.

PRIJS-COURANT DER WIJNEN VAN J. B. L. PICENI.

BIJ HET ANKER EN DE FLESCH.

STERKEN DRANK, LIKEUREN, ENGELSCHE EN BEIJERSCHE BIEREN ENZ.

hieronder vermeld, te bekomen in den kelder op de hoek Kolk en N. Z. Voorburgwal, N. 47 en 364.

Lands- en Stads-Imposten zijn in de Prijzen begrepen.

ALLES TEGEN CONTANTE BETALING ZONDER KORTING.

ROODE BORDEAUX WIJNEN.	per Ank.	per Flesch
Medoc zwartlak	*f* 24	*f* 0.60
„ groenlak	- 26	- 0.65
„ roodlak	- 28	- 0.70
„ St. Estèphe	- 32	- 0.80
„ d°.	- 34	- 0.85
„ premier d°.	- 36	- 0.90
St. Julien	- 38	- 0.95
Lynch Paulllac et Labarde	- 42	- 1.05
Pommier Agassac	- 46	- 1.15
Villeneuve de Cantemerle	- 48	- 1.20
Château des 3 Moulins etc.	- 52	- 1.30
Baron Langoa St. Julien	- 60	- 1.50
Château Laffitte	- 84	- 2.10
„ Cantenac	- 86	- 2.15
„ Margaux	- 120	- 3.00
Ermitage & Cote roti	- 54	- 1.35
Cornas	- 42	- 1.05
BOURGOGNE WIJNEN.		
Beaune	*f* 52	*f* 1.30
Pomard	- 72	- 1.80
Volnay	- 76	- 1.90

	per Ank.	per Flesch
Nuits	*f* 90	*f* 2.25
Chambertin	- 104	- 2.60
*Witte Wijn A.	- 24	- 0.60
* „ „ B.	- 32	- 0.80
* „ Bergerac	- 48	- 1.20
*Witte Graves	40	1.00
* „ Sauterne	- 44	- 1.10
* „ Musc. Frontignan	- 56	- 1.40
Champagne Mouss. 1re qté	- 100	- 2.50
„ qté Supe blanc	- 110	- 2.75
„ „ „ „	- 120	- 3.00
*Port à Port vieux	- 90	- 2.25
* „ „ „	- 100	- 2.50
*Xeres of sherry	- 50	- 1.25
* „ „	- 58	- 1.45
*Madera A. [illegible]	- 44	- 1.10
* „ B. [illegible]	- 52	- 1.30
*Dry Madera C. [illegible]	- 62	- 1.55
* „ „ D. [illegible]	- 72	- 1.80
* „ „ [illegible]	- 92	- 2.30
*Spaansche Wijn	- 50	- 1.25
* „ „	- 60	- 1.50

	per Ank.	per Flesch
*Malaga 1te qté	*f* 48	*f* 1.20
„ „	- 60	- 1.50
*Constantia	- 200	- 5.00
*Tintwijn	- 200	- 5.00
KRUIDEWIJN	- 40	- 1.00
Moselwijn	- 36	- 0.90
Bodenheimer Rhijnwijn	- 32	- 0.80
Laubenheimer „	- 32	- 0.80
* „ 1851 „	- 36	- 0.90
*Niersteiner „	- 40	- 1.00
*Rudesheimer Rhijnwijn	- 44	- 1.10
Scharlachberger „	- 44	- 1.10
Marcobrunn en Hochheimr	- 58	- 1.45
Liebfraumilch	- 64	- 1.60
Geisenheimer	- 64	- 1.60
Rauenthr. Bergwijn	- 84	- 2.10
Rudeshr. „	- 84	- 2.10
Johannesberger	- 160	- 4.00
Steinberger Cabinetwijn	- 200	- 5.00
*Cognac Brandewijn A.	- 50	- 1.25
* „ „ B.	- 56	- 1.40
* „ „ oude C.	- 64	- 1.60
* „ „ heel „ D.	- 100	- 2.50

	per Ank.	per Flesch
*Witte Fransche Bwijn A.	- 30	- 0.75
*Wit Barcelona Bwijn B.	- 34	- 0.85
* „ „ „ [illegible]	[illegible]	- 0.9[illegible]
*Voorloop van [illegible] 3/6	- 80	- 2.00
*Jam. Rum en O. I. Arac *f* 120. 130. 140		
*Sir. de Punsch van Rum	*f* 40	*f* 1.20
* „ „ „ „	- 52	- 1.30
* „ „ „ „	- 56	- 1.40
* „ „ „ „	- 60	- 1.50
*Slemp Siroop [illegible]		- 1.50
*Mede [illegible]	—	- 0.60
*Limonade	—	- 0.90
*Extr. d'Absint Suisse	—	- 2.15
*Kirschenwasser	—	- 2.10
Super. fijn Genua Olie	—	- 0.95
Bordeaux Azijn	- 10	- 0.25
Wijn Azijn	- 6	- 0.15
*Beste Genever	- 22	- 0.55
*Nieuwe Bessen	- 24	- 0.60
*Citroenbitter	- 26	- 0.65
*Maag Elixer beste kwalt.	—	- 0.90
Bisschop Essenz, 't flesje		[illegible]

ENGELSCHE BIEREN.	per Ank.	per Flesch
*Schotsch Ale	*f* 24	*f* 0.60
Brownstout	- 22	- 0.55
Lond. Porter	- 20	- 0.50
*Jopenbier	[illegible]	- 1.40
Gemb. Bier p. ½ fless. 15 p. heele		- 0.30

FIJNE FRANSCHE LIKEUREN.
*Double Anisette, Rouge et Blanc, Curaçao, Persiko, Eau d'Or, Eau d'Argent, Parfait Amour, Crême de Vanille, Cr. de Rose, Cr. de Noyaux, *f* 1.50.

Cr. de Kirsch, extra Lekker *f* 1.60 p. Fl.

DOUBLE LIKEUREN.
*Persico, Curaçao, Anisette, Frambozen, Pepermunt, Nagelen, Gulden water, enz. *f* 1.15 per Flesch.

ORDINAIRE LIKEUREN.
*Witte en Roode Schillen, [illegible], Lawas, Carrewij, Borstwater à 65 cts. per Flesch. Cardemom à 70.

BEMERKINGEN. Het bovenstaande alles verimpost en gebotteld op Flesschen zijnde, zoo kan het verlangde direkt *franco* aan huis bezorgd worden. Voor buiten Amsterdam zijn de Prijzen *f* 4 per anker minder, vrij aan boord. (NB de Flesschen worden tegen 5 Cents per stuk Emballage berekend, en ook weder in betaling aangenomen.) Per anker op ½ Fl. met 5% verhooging. — De met * vermelde artikelen zijn ook bij enkele halve Flesschen voor de juiste helft verkrijgbaar.

NB. Alle verdere onkosten van Brievenporten, Vracht van Retourzendingen van Manden en Flesschen etc., komen ten laste van Committenten, welke tevens verzocht worden, dat de betaling à Contant geschieden moet, of dat de schippers etc. de gelden de eerstvolgende reis mede brengen, zoo het niet betaald is, bij het ontvangen, een bewijs hetwelk het verkieslijkst is.

PS. De Kelders zijn open van des morgens 7 tot des Avonds 11 uren. *Voor* en *na* dien tijd vervoege men zich aan het Woonhuis en Slijterij boven den kelder, N°. 47, alwaar de Prijscourant *gratis* te bekomen is.

Daar de Schippers, enz. de commissien soms wel wat laat bezorgen, zoo wordt men verzocht vooraf per post te schrijven, opdat de Expeditie geregeld plaats kan hebben.

AMSTERDAM, Januarij 1860.

Get. J. B. L. PICENI. (2222)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.